

Dubbel gevoel bij Theater Achterom

Kees van Meel

BN De Stem, maandag 20 april

Het is geen sinecure om De Dame uit de Provincie van Edward Albee op de planken te brengen. Theater Achterom heeft het onder leiding van Jochem Nooyen aangedurfd en vooral in het eerste deel is die missie geslaagd.

We stappen midden in een melig flauwekul spel waarbij de aanwezigen moeten raden 'Wie iemand is'. Uiteraard komen alle flauwiteiten en slechte kanten van de personages naar boven. Dat is vermakelijk en soms hilarisch om te zien, al druipt het cynisme en sarcasme er wel erg zwaar vanaf.

Hoofdfiguur van de aanwezigen is de doodzieke Jo, de vrouw van Sam, die verwoede pogingen doet om haar bij te staan. Dat lukt hem niet, vooral niet vanwege het feit dat niemand dan de stervende zelf bij de essentie van de lijdensweg kan komen.

Zij boort soms erg cru zijn pogingen de grond in, maar dat past in de hele setting van deze voorstelling.

Er heerst een voor het publiek geweldige sfeer vanwege de grove grappen en obscene opmerkingen. Die passen in deze jungle van haat, nijd en smerige opmerkingen.

Dan komen er plotseling twee vreemden binnen. Zij spelen de hoofdrol na de pauze. Dit tweede deel vond ik helaas een stuk minder dan het eerste. Dat komt vooral doordat dit stuk met De Dame uit de Provincie, een soort engel des doods, en haar partner haaks staat op de beginscènes. Waar de verhoudingen continu op ontploffen stonden en soms ook echt ontploften, daar bleef de geheimzinnigheid rondom de twee 'brengers naar de dood' in een soort vaagheid hangen die niet functioneel was.

Natuurlijk gaat de vraag in dit stuk juist over 'Wie ben ik' in de werkelijke zin van het woord, los van alle praatjes en subtiele of minder subtiele schermen waarachter mensen zich graag verstoppen. Maar de vrouw en de man die de doodzieke Jo op een waardige manier naar haar einde brengen, zijn te excentriek en te gemaakt. Het past niet bij hun waardigheid waarmee ze de stervende naar een vredig einde leiden.

Natuurlijk is de man van Jo laaiend, omdat hij er niets van begrijpt en natuurlijk worden er rekeningen vereffend, maar de manier waarop komt niet goed uit de verf. De aartshuffer Fred blaft zijn toekomstige vrouw nog steeds af, Lucinda wordt nog steeds niet gepruimd, maar nergens is tevoren een signaal dat de 'vrienden' van Sam hem zo totaal zullen afvallen. Dat maakt dit stuk wel tot een goeddeels vermakelijk geheel, maar niet tot een geïntegreerde eenheid.

Nu moeten we het na de pauze vooral hebben van de diverse kwaliteiten van de spelers en die bleken voldoende om toch tot een positief oordeel te komen.

Erg aardig was het om te zien dat Carolien, die zichzelf een 'dom blondje' noemt uiteindelijk meer van de hele materie begrijpt dan alle anderen bij elkaar. Zij blijft evenals de stervende altijd bij zichzelf, zij heeft geen masker nodig. Misschien had de regisseur dat ook bij de Dame en haar begeleider iets meer moeten laten zien zonder de nu gebruikte trucs.